

Su Sulat ni Pablo tu nga Getaw FILIPOS

Mendadi, begudiin duunig lunsud nu getaw Roma ditug benwa Macedonia, piningalan dun Filipos. Si Pablo, su kepalusen diag benwa Asia, minundas ditug lunsud Filipos, pu' adun ukitanen su nga getaw dia mekatag di kegawen nu getaw puun dini Isukristu. Naa, duunig libun dia mendedagang penepeten tinina' gempula, ngalanen si Lydia, iin saan su miguna mekpetuud dini Isus dia Filipos. Samataaw dadema iin ni Pablo getaw Judea. Duun dademai kana' getaw Judea mikpetuud dini Isus. Si Pablo, sa' minibeniben na dia, duuni kuminuntra dun. Su kuminuntra dun, inalegen ditu nga begelal pu' si nga Pablo daw, mikpesasak di nga getaw. Mipirisu dayun si nga Pablo. Dekag miglinug, mibeluy si nga Pablo, kaas su megingat dia pirusuan, mikpetuud gupia dini Isus sampay su gapenen.

Naa, sikna migawa' si nga Pablo ditu Filipos, minundas ilan di ngag lain benwa megukit tu Gempia Petenday sampay di gendaw mipirisu na pelum si Pablo ditu syudad Jerusalem, dayun iwit ditu syudad Roma, adun mbisala ditu. Su saanan ni Pablo mipirisu diag Roma, piwitanen sinulat su pikumpungan nu nga sakup ni Kristu dia Filipos, pu' adun mekpaladpalad dinilan puun tu kesugu' nilan dini Epaafroditu mangay megabang dini Pablo. Mikpaladpalad si Pablo pu' saba' nu sugu'an nilan muka' nu keputit nilan diniin gamut.

Su keputit dun ni Pablo ki sulat kini, iini gembagel di ginaanen su kepetail diniin nu nga samasakupen dia Filipos muka' su kepetailen dinilan pelum. Pinguliksegen ilan adun megisegi kesalig nilan dini Kristu. Tinitulu'en ilan subay leliagen ilan pia melegenan ilan puun tu kesakup nilan dini Kristu. Tinitulu'en ilan pa pagid subay pugliaun nilan su nga mekpetu'un dig balus.

Duuni mpia besaan mekatag di pikumpungan nga sakup ni Kristu dia Filipos dia sala libru mpeduma dig Begu Pasad *kini*, Ki nga Pinggulaula nu nga Peneligan ni Isukristu *16:1-40*.

---

1 ¹Naan si Pablo muka' sug dumau si Timoteo, nga sesugu'en ni Kristu Isus, suminulat ami diniu ngag launan suminalabuuk na dini Kristu Isus diag lunsud Filipos, ki nga piglegetawan nu Megbebaya!. Puitan nami amu sulat sampay su nga meguit tu pikumpungan niu muka' su nga megabang dinilan. ²Penenebiin ku begayan amu nu Gama' ta Megbebaya' muka' nu Kaunutan si Isukristu tulung muka' pianan ginaa.

Su Kenenabi ni Pablo mekatag di nga Getaw Filipos

³Naa yamu, sa' medelendemu amu, mekpaladpaladu lelayun tu Megbebaya' su pektemuyen ku. ⁴Muka' sa' penenebian ku amu, launan niu, leliagenu gupia ⁵saba' nu gabang niu dinaan megukit di Gempia Petenday, genat tug bekna kegukitu sampay nandaw. ⁶Mituudanu dun pu' pediunen nu Megbebaya' su gempia baalenen pikpuunanen na di ginaa niu. Pediunenen sampay di gendaw tubusenen sa' metua' na puli' si Kristu Isus. ⁷Kagina petailen ku amu gusay, gempia ma'niinig delendeman ku diniu. Iini petailen ku amu dun, limbangu amu di pibaal dinaan nu Megbebaya' puun tu tulungen saanan ku mipikutan dini, sa' su nda' pau pikutay, su kesembagu pa di nga kuminuntra ditu Gempia Petenday muka' su kepepenggangetu tu Gempia Petenday dig delendeman nu nga getaw. ⁸Sinambayu su Megbebaya' pu' telu'en ku su metuud, mibuga'u gupia diniu gela', miksekat di petailan diniu ni Kristu Isus.

⁹Penenebiin ku megisegi kepetail niu gusay, adun megiseg dadema su sinuunan niu mekatag di metuud muka' su telisebutay niu di gempia gulaula, ¹⁰adun metau amu memili' tu tampusan melengas. Nda' dayuni melamug diniu melaat muka' ndi' amu medangat di gendaw metua' na puli' si Kristu, ¹¹pu' mengganget dig delendeman niu su gininisan kelengas puun dini Isukristu, adun megdedenget su Megbebaya' muka' mpegbesaan.

Iini Mitubu'u dun, Pektemuyen ku si Kristu

¹²Naa mendadi, iini mauya'an ku mesuunan niu, uu Mingumpated, kig launan mipenggulaulau, iin pasi'i mipenggulaulau dun, adun mesiwag gusay su Gempia Petenday. ¹³Kaas misuunan nug launan sundalu megingat dig balay kini nu gadi' pu' mipikutanu saba' sesugu'en mau ni Kristu. Misuunan dadema nug launan duma getaw dini. ¹⁴Pidag pa tanan, su melaun samasakup ta dini, migisegi kesalig nilan ditu Kaunutan saba' nu kepikut dinaan, kaas gendawgenda mengulikseg pailan megukit tu Gempia Petenday di nda'i gendek nilan.

¹⁵Laak, duun daani megukit mekatag dini Kristu puun di kengimbegu nilan dinaan muka' kelisualay nilan. Laak dagid, duuning duma megukit dun pasi' puun tu gempia ginaa nilan. ¹⁶Ki nga mekesuun kia, megukit ilan tu Gempia Petenday mekatag dini Kristu miksekat di petailan nilan dinaan, pu' misuunan nilan mitendu'u nu Megbebaya' adun mekesembagu di nga megbelibad sia di Gempia Petenday. ¹⁷Ki nga miuna mitalu'u kiin, su nga mingimbegu dinaan, melaati ginukit nilan dun, pu' sug delendeman nilan megukit mekatag dini Kristu, puun laak di kekpelabawlabaw nilan. Laung nilan dun, dumugang pai kekpeleget dinaan dini pirisuan saba' nu kegukit nilan.

¹⁸Naa pia da. Petuyangen na sa' megdua'dua'ig delendeman nilan megukit dun, sa' kektinantu. Basta laak pegukiten su Gempia Petenday mekatag dini Kristu, leliagenu dun. Muka' leliagenu gusay, ¹⁹pu' misuunan kumekelius pau dipirisuan kini puun dikenenabi niu muka' di gabang nug Balakat nu Megbebaya' sinugu' ni Isukristu. ²⁰Laak taginau dun muka' pekpelaban ku dadema, pekpelasen ku lelayun su pibaal dinaan nu Megbebaya'. Sa' pektetubu' pau, sa' matengi gumulu, pia ta' alanduni mpenggulaula nug lawasu, ndi'u mendek, adun mpegbesaan ku dun gusay si Kristu muka' penalan ku iin, labi na nemun. ²¹Pu' iini metubu'u dun, pegbesaan ku si Kristu puun di kektetubu'u, muka' sa' matayu sungkin, gembagel pai gatagen. ²²Laak sa' metubu' pau dinig dibabaw benwa kini, mekenggulaula gusay melengas. Kaas ndi'u metau memili' sa' adini gempiau mbianan. ²³Melegeni kegdelendemu dun. Taginau dun matayu sia, adun megdumau dini Kristu, pu' gempia pa dun. ²⁴Laak dagid subay metubu' pau gusay, adun ebangan ku amu. ²⁵Naa, gempantek ia, kaas misuunan ku metubu' pau muka' ebangan ku amu gusay, adun megisegi kesalig niu muka' leliag niu, launan niu. ²⁶Mendadi, bena' mpuli'u ditu niu, leliagen namu dun, puun tu keksalabuuk niu dini Kristu Isus.

²⁷Naa mendadi, subay pegbetaden niu su mbantang tu Gempia Petenday mekatag dini Kristu, adun sa' mekedituunu niu, sa' mekinita'ay ita sa' ndi', medengegu pu' mitindegan niu su kekpetuud niu. Pu' meksalabuuk amu di ginaa muka' dig delendeman, meksinugutay amu gusay petindeg niu su kekpetuud ta di Gempia Petenday. ²⁸Muka' ndi' niu egduday su nga kuminuntra diniu, adun mpaita' dinilan pu' pelebu'an pailan nu ginukuman nug Megbebaya', laak yamu, guunen amu gusay nug Megbebaya!. ²⁹Pu' bigay na diniu mektamuy amu dini Kristu. Kana' laak bigay diniu sumalig amu diniin, segaga bigay diniu dadema melegenan amu sekat tu gabang niu diniin puun tu kesalig niu diniin. ³⁰Ki kektigel niu di nga kuminuntra diniu, mesama di kektigelu. Ki ketegel niu megukit tu Gempia Petenday, mesama dadema dig danaan, ki minita' niu begudiin muka' midenegg niu dadema nemun.

Gempia Penunggilingan nu nga Sakupen su Kekpebaba' ni Kristu

2 ¹Naa, gempageni kesalig niu puun tu keksalabuuk niu dini Kristu, miamu'amu' amu miksekat di kepetailen diniu, miksalabuuk diniu sug Balakat nu Megbebaya' sampay meglinaatay amu. ²Kaas penengiin ku diniu, puun dadema di kekpinetailay niu, peksalabuuk amu gupia dig delendeman niu, di kepetail niu sampay di ginaa niu muka' mauya'an niu, adun leliagenu dun gupia. ³Subay nda'i baalen niu meksekat di kesingit. Subay nda' dademai penggulaulaan niu meksekat di mauya'an nu getaw mangya!. Iin sungkini mpia niu pegdelendemen, puun tu

kekpebaba' niu, pemilangen niuig duma niu mekesuun pa diniu. ⁴Ndi' niu pa pagid tagikulen laak su kepia diniu, segaga tagikul niu su kepia di ngag duma niu. ⁵Subay penunggilingan niu su ginaa ni Kristu Isus muka' sug delendemanen ma'nini',

- ⁶ Si Kristu, piai gasalen, gasal nug Megbebaya!,
nda'en pemilangay gembagel pantageni kesamanen tu Megbebaya!.
- ⁷ Sinangkali' pa tanan, puun tug daniin delendeman, bilengen su ketaasen, pu' midawaten su gasal sesugu'en,
pu' migigetaw maa' da nug betad getaw. Palasen gupia, palas kilawan.
- ⁸ Mikpebaba' di ginaanen, muka' su pigbetaden, mikpetuud gupia ditu mayua'an nu Gama'en,
pia deksu'anen ia, minatay ditu kurus.
- ⁹ Kaas pitaas na nug Megbebaya', pilentu ditu gekbus langit,
muka' bigay diniini gelal metaas pa dig launan gelal di gekleb langit bu' lupa!.
- ¹⁰ Iini bigay dun diniin, pu' adun sa' medenggegi ngalan ni Kristu,
megbasa gela' diniin kig launan bitang ditug langit muka' dinig dibabaw lumbang sampay ditug baya!.
- ¹¹ Tiba'an nilan dayun meglegintuuud pu' si Isukristui Kaunutan,
pu' adun megdedeneg gupia su Gama' ta Megbebaya!.

Tuiag su Sakup Mbaal Tilaw di Tibuukan Lumbang

¹² Mendadi, yamu nga petailen ku, su saanan ku dia niu, mikpetuud amu gupia. Kaas, selian ku melayu' na pelum diniu, pekpetuud amu gusay, adun mpengganget niu su keksalabuuk nu pikumpungan niu di kegsa niu tu Megbebaya!. ¹³Pu' su Megbebaya'i megabang diniu lelayun, begayan amu niin delendeman niu muka' gaga niu menggulaula amu mayua'anen.

¹⁴ Kaas adin sug baalen niu, baal niu di nda'i sualan niu, muka' betang niu di pianan ginaa, ¹⁵adun ndi' amu medangat, pu' nga tantu bata' namu nu Megbebaya', di nda'i melamug diniu melaat. Kiin, pia meksala amu megbenwa di nga getaw nemun, su nga medupang muka' mipenulay. Subay tuiag amu maa' nu ngag bitun tuiag dig dalan nu medupang muka' mipenulay, ¹⁶pu' pegukiten niu dinilan sug bian nilan mpeduma di ketubu' nda'i tamanen. Kaas kiai leliagenu dun di gendaw metua' na puli' si Kristu, pu' mpaita' dayun kana' mbulugan laak sug baalen ku muka' su tegelu.

¹⁷Naa, ki kesalig niu tu Megbebaya', gitungan dunig betang ginilak niu diniin. Sa' mayua'anen dugang duni kepatayu, sa'itada sa' matayu saba' nu gabangu diniu, leliagen dau dun. Muka' pedumau diniu leliagay dun.
¹⁸ Ma'antu damu dema, subay peduma amu dinaan leliagay dun.

Mekatag dini Timoteo muka' ni Epafroditu

¹⁹Naa, si Timoteo kini, pedetengen ku buangen nu Kaunutan si Isus ndi' na maiben mesugu'u iin meditu niu, adun sa' muli' na pelum dini, mpiai ginai puun tu maukiten mekatag diniu. ²⁰Pu' nda'ig lain getaw suminalabuuk dig delendeman ku ma'nin ni Timoteo, pu' gembagel di ginaanen su kepia diniu. ²¹Sug lain getaw pasi', daal dai pektalentenan nilan, su laak kepia dinilan, kana' nu mauya'an ni Isukristu. ²²Laak si Timoteo, misuunan niu pu' duuni gatagen. Pu' maita' di gempia gabangen dinaan megukit tu Gempia Petenday, maa' danu gembata' megduma di gama'en. ²³Mendadi pedetengen ku, sa' mesuunan ku su mpenggulaulau, sa' beluyenu sa' ndi', sugu'en ku iin meditu niu ganam. ²⁴Pedetengen ku dadema ditu Kaunutan ta pu' ndi' na maiben, naan, mekeditu dau dema niu.

²⁵Naa si Epafroditu pelum, mimated dinita, ki pigwekilan niu sinugu' niu lumimbang dinaan, laung ku subay sinugu'u iin muli' ditu niu. Pu' migabang dinaan dig baalen ku sampay suminugut dinaan di kesembagu di nga kuminuntra tu metuud. ²⁶Iini sinugu'u dun, mibuga' gupia diniu, launan niu. Muka', bena' misuunanen midengeg niu pu' migladu iin, milibuleng dadema. ²⁷Migladu lai daan meliget, sampay miksekab da dun sia. Laak lilaatan iin nug Megbebaya', sampay naan, lilaatan dau dema nu Megbebaya', kaas nda' pegdugangi kelegenayu. ²⁸Kaas angutu dun, pauli'en ku iin ditu niu, adun leliagen amu dun sa' maita' na niu, dayun mawa' dademai kelibulengu diniu. ²⁹Kaas, dedialay niu iin, pu' samasakup niu ditu Kaunutan. Adin su getaw maa' diniin, pegbesaay niu. ³⁰Pu' mikagawinaa saba' nu pibaal dinami ni Kristu, biwang ni Epafroditu matay sia, adun gumanti' diniu megabang dinaan.

Su Kekesuun nu Getaw Meksekat di Kesaligen

3 ¹Naa Mingumped, duun pa sala telu'en ku diniu. Subay leliagen amu dun su keksalabuuk niu ditu Kaunutan. Pia pa puli'an ku sulatay sug daansama' piwitu diniu, pu' penending tu kekpetuud niu. ²Duuni nga mekpetu'un melaat, pu' mektitulu' ilan subay mekpesirkunsisu daw su sumakup.^a Naa, peglengilamay niu ilan. ³Pu' ilan kia, kana' ilan tantu sakup nu Megbebaya!. Laak dagid ita, sakup ita niin tu'u. Kagina mektamuy ita diniin pebian dig Balakat nu Megbebaya', pinleliag ita dun su keksalabuuk ta dini Kristu Isus, muka' ndi' ta seligan sug betad kinilawan, maa' danug betad keksirkunsisu kia. ⁴Laak naan kini, mesu'at

^a 3:2 Sug betad sirkunsisu, tinitulu' nu Megbebaya' tu nga getaw Judea. Su gembata' laki, sa' walu endaw genat di kegitetawen, tebia' tul'i'en, pu' guluganan, tu'us pu' getaw Judea, sa'itada getaw mektamuy tu Megbebaya!.

seligan ku dadema sia sug betad kinilawan ma'antu. Sa' upama duunig duma mekesalig dig betad kinilawan, labi pa naan. ⁵ Su kesirkunsisu dinaan, dinunutan gupia nu nga mekegulangu sug betad, pu' genat tu kegigetawu, su kewalu endawen, pisirkunsisu nilan. Kedua'en, getaw Israel mau, sapu' ni Benjamin, gasalu getaw Hebreo, nda'ig bangi' di nga ginepu'ayu. Muka' genat tu kaika'ayu, dinunutan ku gusay su Palinta maa' danug betad nu nga Pariseo.^b ⁶ Kagina mipenemalan ku dunutayig betad Pariseo, piglegetan ku su nga pikumpungan nu nga sakup ni Kristu. Sa' sug betad munut tu Palinta adun mekesuun, paa, nda'i getaw labaw dinaan, ndi'u medangat, dinunutan ku gela'. ⁷Laak dagid, adin sug daansama' pimilangu gembagel gatagen, pemilangen ku na nda'i gatagen saba' nu kesambatu dini Kristu. ⁸Pidag pa tanan, ki kesambatu dini Kristu Isus su Kaunutan ku, kagina nda'ig labaw dun su gatagen, pimilangu na sug lain, nda'i gatagen. Sa'itada, mibeleng dinaanig lain, muka' pemilangen ku ki tiba'anen kia gekput, adun medawatu sungkin si Kristu ⁹muka' sumalabuuku diniin gupia. Kaas, ndi' nau mpemilang mekesuun puun tu kedunutu tu Palinta, segaga mipemilangu mekesuun pibian di kesaligu dini Kristu, ki kekesuun pigenatanen su Megbebaya' muka' puun tu kesalig nu getaw. ¹⁰Daal dai mauya'an ku, sumambatu dini Kristu muka' mbianan ku su ginuungen puun tu ketubu'en puli!. Mauya'an ku dadema meksaliunungu di nga kelegenayen sampay pemilangen ku minatay naig daan betadu. ¹¹Kiin, adun sa' mesu'at, mpetubu' dau puli!.

Subay Menamal Dumunut dini Kristu Isus su nga Sakupen

¹² Laak dagid pia ma'antu, ki sinulatu kia, ndi'u engkenen pu' migela'u na melaam. Ndi'u dadema telu'en pu' mingganget na gupia su kekesuun ku. Segaga penemalan ku penggulaulaay su gikteb nu megagau, adun mekpalasi kesakupu dini Kristu Isus mikpuun di ginagaken dinaan.

¹³ Kana'u delendeman, uu Mingumpated, pu' milaamu na, laak selingawan ku sug ditug binaya', sa'itada su mibianan ku na, situgesan ku gusay elapay sug di gunaan, sa'itada su mauya'an nu Megbebaya' penggulaulaan ku. ¹⁴Kaas, ma'niin menandengu gubek ditu gengayan meglumba', adun malapu su primyu. Iini inggatu dun nug Megbebaya', malapu ki primyu kia, su kesalau ditu Megbebaya' megbenwa ditu gekbus langit, sekat di keksalabuuku dini Kristu Isus.

¹⁵ Naa sa' ma'antu, adin dinita su meligen nai kesaligen, subay pesemaanen sug delendemanen muka' ginaanen dig danaan kini. Laak dagid, sa' upama duunig duma ta salaig delendemanen, pepenteken pa diniin nu Megbebaya' su metuud. ¹⁶Pia da, basta laak petuuden ta su gikteb nu sinuunan ta pa nandaw.

^b 3:5 Ki gelalen kini, Pariseo, maulug dia Gulugan nga Penggelal Mitalu' dig Libru kini.

¹⁷Mendadi Mingumpated, penunggilingay niau gusay, launan niu, pu' binaaluig lawasu gempia lendasan. Subay pektalentenan niu dadema su nga getaw minunggiling dun. ¹⁸Naa, iini tatapu telu'ay diniu. Melauni samasakup ta, sa' peksimetan ta su pigbetad nilan, gempantek pimilas nilan su kekpetuud ta puun tu kepatay ni Kristu ditu kurus. Kagina subay puli'an ku telu'ay, mauba'u. ¹⁹Iini sugda dinilan, mekauli' ilan ditug linaw gapuy, pu' biwang nilan megbaya' di kekpetuud nilan su melaat gayak nilan. Pingangya' nilan pa pagid su mbantang mpiid ilan dun, muka' pektalentenan nilan laak su melaat betad kinilawan. ²⁰Ita kini pasi', nandaw sakup ita nu gekbus langit. Pekpelaban ta gupia mpuli' dini genat ditu su Meglegawen dinita, su Kaunutan ta si Isukristu. ²¹Sa' metua' nain, kig lawas ta, betaden melubay muka' gasalen matay, pelinenen dig lawas maa' nug daniin, ginguungan muka' melengasi pegbaya'en. Pelinenen puun tu ginguungan mekegbaya' di gekleb langit bu' lupa!.

Nga Titulu'an

4 ¹Kaas uu Mingumpated, talu'u diniu, ma'antu petindeg niu gusay su kekpetuud ta ditu Kaunutan. Petailen ku amu gupia, mibuga'u diniu. Kig leliagu, mikpuun diniu. Pegangya'u amu.

²Naa mendadi, ya'a Euodia muka' ya'a Sintique, penengiin ku diniu dua', peksalabuuk amu, pu' mimated amu puun di keksalabuuk niu ditu Kaunutan. ³Ya'a dema, meseligan limbangu, ebangay mu ilan dua' megeksud, ki ngag libun kia, pu' minamal ilan megabang dinaan meksigwag tu Gempia Petenday, sampay si Clemente muka' su ngag duma limbangu. Misulat dademai nga ngalan nug launan nilan tanda' sulateen nu Megbebaya' su nga ngalan nu nga mipeduma na di ketubu' nda'i tamanen.

⁴Subay penleliagen amu lelayun saba' nu keksalabuuk niu ditu Kaunutan. Puli'an ku da telu'ay, penleliagay damu gusay.

⁵Naa ki mesumaya' betad niu, pailala niu di tiba'an getaw, pu' sungu metua' dini puli' su Kaunutan. ⁶Naa bisan ta' alanduni kelibuleng niu sia, ndi' amu melibuleng dun, segaga penenabi amu, saak niu ditu Megbebaya' su tiba'an kulang niu. Laak sa' menenabi amu, lamug niu dun su kekpaladpalad niu tu Megbebaya!. ⁷Ma'antu penendingan dayun nu kelinaw su ginaa niu sampay delendeman niu, puun tu keksalabuuk niu dini Kristu Isus. Ki kelinaw kini, pigenatanen su Megbebaya', su kelinaw ndi' mesabut nu getaw tampusan metaasi sinuunanen.

⁸Taman talu'u diniu, Mingumpated, iini pegdetendem niu, su mekesuun, su mbantang pegbesaan, sa'itada adin su metuud, adin su gempia enalen, adin su gempia, adin su nda'i melamug dun melaat, adin su tigdu melengas, sampay adin su gembasa. ⁹Muka' adin su misimet niu

dinaan di nga pinggulaulau muka' tinalu'u, penunggilingay niu lelayun. Megduma diniu pa padun su Megbebaya', su megbegay dinita pianan ginaa.

Su Gamut nu nga Getaw Filipos

¹⁰Naa, sa' su ginabang niu dinaan puli', kagina suminalabuuku ditu Kaunutan, liliagu dun gupia. Misuunan ku, iini miniben na nda' niau ebangay, pu' nda'i sikaw niu dun, kana' nu nda' niau tagikulay. Pu' misuunan ku dadema pu' melelaat amu dinaan lelayun. ¹¹Kana' iini sinulatu dun ia pu' duuni kulangu, segaga miglegintawu pu' adin su kebetang ku, sukal dinaan. ¹²Mibianan ku su kepaiten, mibianan ku dadema su kemisen. Kaas, pia ta' alanduni kebetangu, sa' mibesugu sa' miglelegutemu, sa' medatu'u sa' gempusuku, miglegintawu pu' sukal dinaan. ¹³Kagina bigayanu ni Kristu giniung, nda'iduni ndi'u megaga di tiba'an mbianan ku.

¹⁴Laak pia ma'antu, gempia pigebangan niau di nga kelegenayu. ¹⁵Pidag pa tanan, yamu nga getaw Filipos, misuunan niu gupia pu' su kepalusu diag benwa Macedonia, nda'ig lain migabang dinaan, yamu laak. Sug beknau pa pegukit tu Gempia Petenday, su pikumpungan niu laaki miglegamut dinaan. ¹⁶Pia sug ditu pau lunsud Tesalonica, duuni piwit niu dinaan ginabang. Muka' kana' laak mainsan. ¹⁷Kana' iin laaki mauya'an ku, begayan niau ginabang, segaga mauya'an ku megdugangi sugda diniu nu Megbebaya' saba' nu gabang niu. ¹⁸Kaas, kini naig keligenan niu ditug launan bigay niu dinaan mbaal takesi' dun, pu' sukal ma, muka' miglabi pa padun. Kagina iwit na dinaan ni Epafroditu sug lumaun bigay niu, nda' nai kulang ku, bisan maika!. Kig bigay niu kini, maa' nu memut betang pengilak tu Megbebaya', medawaten muka' leliagen dun iin. ¹⁹Muka' adin pa pagidi kulang niu, begayan amu dun nu Megbebaya' meksekat di melengas ga'usen pebian dini Kristu Isus. ²⁰Naa su Gama' ta Megbebaya', gempia ta pegdedengegen muka' pegbesaan di nda'i tamanan! Amen.

Nga Kesambay ni Pablo

²¹Naa, sa' mesu'at, sambay niau dig launan piglegetawan nu Megbebaya' suminakup dini Kristu Isus ditu niu. Simbayan damu dema nu kepetedan niu dini. ²²Sampay sug launan piglegetawan nu Megbebaya' dini, simbayan amu nilan, labi na sa' su nga samasakup ta sesugu'en nu tampusan gadi' si Cesar.

²³Naa, tiga'wan, penenebiin ku begayan amu lelayun nu Kaunutan ta si Isukristu nu tulungen.

Daal daitu.

Pablo